

17. oktober 2019

UKA 2019/162
Aqqalu C.Jerimiassen

Sulineq nunarput pillugu qanorluunniit pilliuteqarfiusussaavoq talerperliungaanni saamerliungaluaaraanniluunniit. Oqaaseq kulturi atussallugu siammaseqaaq, tamannartaalu eqqarsaatigalugu suna pineqarnerisooq kulturi eqqartulersillugu eqqaamasassaraarput.

Suna kultureraarput? Kulturikkut suliarpassuagut ulluinnarni inuunitsinnut kalluaattuupput, tassami eqqumiitsuliorneq, nipilersorneq, isiginnaartitsineq qilaatersornerluunniit kisimik kulturiutut isiginiarneqarsinnaanerit apeqquusernartuartarmat.

Ulluinnarni nunatsinni inuunerput tassaavoq kulturperput, tupilaat qilaatit assigisaalu qanga siulitta kulturisimasat tassaapput kulturitoqqatsinnut attuumassuteqartut, ullumikkulli inuunitsinnut ulluinnarni attuumassutaarutiperaarnikut. Tupillinerit, aarnuaqarnerit allallu qanga siulitta atortarsimasat ullumikkut atugarinngilagut, maannali eqqumiitsuliornermik inuit suliaqartut tammajuitsussatut suliaqarlutik tupilatut isikkullit, qanga aarnussatut atornerqartarsimasut immaqa ilaatigut assiliperaarlugit suliaqartarput, ilaatigullumi pisisussap kissaataa malillugu tuttuup nassui atorlugilluunniit suliaqartarlutik.

Kulturip taamaalilluni atornerqartarnera sumiinnerisooq siunnersuuteqassatilluni eqqarsaatigilluagassaasoq Atassumiik kissaatigerusupparput, oqartassatillutalu kulturitsinnut tunngasumik eqqarsaatigilaartariaqaripput ilumut suli ullutsinni inooriaatsitsinnut samminersooq imaluunniit siulitta kulturitoqaanut samminersooq.

Tunngaviatigut siunertaq isigalugu ajunngeqaaq, KISIANNI! Eqqumiitsuliorut uagutsitulli suliaqarnerminni akileraarusupput. Akisussaaqataaneq iperartissuarput nunatta ingerlanerani eqqumiitsuliorutagut akileraartartuunngitsutut nunatsinni naqissusissagutsigit.

Nipilersortartortagut assersuutigissagaanni, ullumikkut isertitaqarnerussatillugit imigassaq naatsorsuutaasaqaaq, tassami qanorsuarluunniit isertuunniartigingaluaaraanni imigassartaqanngitsumik nipilersortoqarluni unnussiuarnermik aqqissuussissagaanni isertoqarlunissaa naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq. Imerniartarfinni nipilersortartortagut appisimaartillugit imerniartarfiit annertuumik kaaviaartitaqartarput, assersuutigalugu Siissisooq imerniartarfimmi appisimaarpat takornartaanngilaq imerniartarfik tattoqiperaarlugu inoqassamat.

Tamannalumi tunisatigunnaanngitsooq sulisorpaalunnguit sulisittariaqarnerinik kinguneqarpoq, taamaalillunissaq akileraarutitigut isertitaqarneq nunatsinnut toqqaanaq iluaqutaareerluni, puiaasaaratigummi, sodavandiuppata baajaappataluunniit qullaatillarlugit appisimaartut appisimaagaat ilaarlugit erinarsuataajutaa tusarnaarnitsinni sullinneqanngikkutta oqaatsit siulliit taasakka eqquutsinneqarunnaangillat.

Uggornarpormi nipilersortoqassatillugu aatsaat imigassaarniaqqaarluni nipilersortoqarnissaa akilersinnaasarmat. Taamaattumik isumaqataalluinnarpugut nipilersortartortagut allatut tunissuterujussuannut utertitsiffigisariaqarigut. Inuussutissarsiutissatullu sulii annertusaaqataalluta.

Taamaammat akileraartarunnaavinnissamik oqaluppallaalinnginnatsinni takorloorneqarsinnaavoq, qanoq ilillutaana eqqumiitsuliortortagut akileraartarnikkut oqilisaassussinnaagigut?

Nipilersortartortagut assersuutigeqqeriaranni (siunnersuuteqartut eqqumiitsuliortut allassimammatigit), ilanngaasersuisarnikkut qanoq aaqinneqarsinnaanerata pitsaanerusumik ujartorneqarsinnaavoq. **IMALUUNNIIT!** Akileraartarnikkut nutaanerusumik inississuiniarsinnaavugut, assersuutigalugu aalisartortagut tunisinnermut allagartamik akileraartarnermik aqutsisoqarfimmit tunineqartarput, tunisinnermut annerpaamik 23%-imik pilerlugu. Tassuunakkut ilanngaatigineqarsinnaasut assigiinngitsorpassuit periarfissiissutigineqartarmata. Taamatut aaqiissusiornikkut sinnerissami eqqumiitsuliortortatta akileraartarnikkut allaanerumik aaqiissuussiffigineqarsinnaanerata oqinnerumik namminersortorpalaarnerumillu ilusinissinnaammat.

Assersuutitut taariaraanni, maannatut itsillugu akileraarut nipilersortartunut nipilersussatillutik aki neqeroorutitut atungaat qaffasittariaqarsinnaavoq, illuanilli allatut ilanngaatitigit tunisinnermullu allagartamik assigusumik peqartitsilernikkut aki tunniuttagaat nipilersussatillutik apparsinnaammat, naak illuani aningaasaq pissarsiaat qaffasinnerungaluartoq.

Pingaartumillu illoqarfinni mikinnerusuni nipilersortoqarniartarneq ajornakusoortarpoq akissarsiaallu appasittarlutik. Akileraartarnikkut aaqiisoqartuuppat nipilersortitserusuttunut nipilersortussanullu akilersinnaanerulissagaluarpoq

Naalagaaffeqatigit illuani qivialaariaraanni, immitsinnut aperisinnaavugut soormitaavaana taama Savalimmiuni eqqumiitsuliortutut inuuniarneq pitsaanerutigisoq? Immaqami oqaannariaraanni, naalagaaffeqatigiit iluini uagut nunatsinni eqqumiitsuliortortatta atungaat eqqarsaatigalugit kinguaattooqqaagut.

Naalagaaffeqatigiinnerup iluani piffissaq maanna atorluarnissaa orniginarnerusinnangaluarpoq, ilinniarfigissallugumi soqutiginaasqimmat sooq ilumut taama Savalimmiuniluunnit aningaasarsiutaanera eqqumiitsuliortuunerup pitsaaneroginnersoq.

Siunnersuut nammineq toqqammaviatigit qulequtaani, aningaasaqarnikkut kingunerisinnaasaanik misissuisoqarnissaanik isuma soqutiginarartiluarparput. Tassami akileraartarunnaartitsivinnissaq orniginannginnami, illuanilli nunatsinni inuit eqqumiitsuliornermik inuussutissiuteqartut qanoq pitsaanerusumik aningaasarnikkut iluaquserneqarsinnaanerata ujartornissaa, tassanilu akileraartarnikkut inissiinerit qanoq ittuusinnaaneri nalilersorneqarsinnaalluni. Soorlu nipilersortartut eqqaaqqissagaanni angalaneritut tapiissut siammasinnerusog.

Atassummiik siunnersuut misissueqqusinnermik oqariartuuteqartillugu akueraarput, misissuinnerummi takutikkumaarmagu aningaasaqarnitsinnut eqqumiitsuliorneq qanoq naleqartiginersog. Ataatsimiititaliamut inneresuupparput.